

Turinys

Pratarmė / 5

VANDENS SAKRALUMAS / 9

Mitai. Kas tai? / 9

Mitinis Pasaulio medis / 10

Žmogaus ryšys su gamta / 15

Vanduo — pirmapradis elementas / 16

Vandens šventumo įvaizdis / 21

Šventvietės prie vandens / 23

Stebuklingieji šaltiniai / 26

Gyvybės vanduo / 28

Povandeninis pasaulis / 32

Keliaujantys ežerai / 36

Vanduo kalendorinėse šventėse / 39

Vanduo šeimos tradicijose / 41

Šventintas vanduo / 44

Literatūra / 45

MEDŽIO SAKRALUMAS / 47

Žmogus girių karalystėje / 47

„Nevyk Dievo į medį“ / 49

Šventosios giraitės / 52

Medžių kultas / 54

Medžiai — mirusiųjų buveinė / 58

Medis — gyva būtybė / 61

Pasaulio medžio vaizdiniai / 64

Nepaprasti medžiai / 66

Medžių kulto atspindžiai papročiuose / 70

Literatūra / 78

ŽEMĖS SAKRALUMAS / 80

Mitinis pasaulėkūros vaizdas / 80

Žmogus — žemės dalelė / 85

Milžinų pėdsakai žemėje / 87

Senosios Europos Deivė Motina / 92

Baltiškoji Žemyna / 95

Nuostabūs žemės atsinaujinimas / 100

Žemė — Motina gimdytoja / 103

Žemė — bausmės vykdytoja / 106

Žemėpačio, Žemeliuko paskirtis / 110

Šventieji akmenys / 114

Žemės kulto atspindžiai papročiuose / 120

Literatūra / 131

PAUKŠČIO SAKRALUMAS / 133

Paukštis — dangaus ir žemės tarpininkas / 133

Vandens paukščio kultas / 137

Stebuklingieji paukščiai / 142

Mitinis aitvaro paveikslas / 147

Palaimą teikiantys paukščiai / 152

Žmogaus virtimas paukščiu / 160

Paukščiai — oro permainų skelbėjai / 164

Paukštis šeimos tradicijose / 168

Literatūra / 175